

MALÉ ZDROJE ZNEČIŠŤOVÁNÍ

LEGISLATIVA

SPOLEČENSTVÍ KOMINÍKŮ ČR

A – LEGISLATIVNÍ ČÁST

Obsah kapitol

1	ÚVOD	1
2	EMISE MALÝCH ZDROJŮ ZNEČIŠŤOVÁNÍ	2
3	ZÁKON č. 86/2002 Sb.	7
4	NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 352/2002 Sb.	18
5	VYHLÁŠKA MŽP č. 356/2002 Sb.	23

1 ÚVOD

Publikace MALÉ ZDROJE ZNEČIŠŤOVÁNÍ se zabývá problematikou při ochraně ovzduší malých zdrojů znečišťování ovzduší, do jmenovitého výkonu 200 kW, které spalují plynná, kapalná a tuhá paliva. Vznikla na základě nově vydaného zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší).

Publikace, která je určena zejména pro poradenskou činnost, je rozdělena do dvou částí :

Část A je zaměřená na legislativu. Uvádí přehled emisí z malých zdrojů, kterými je znečišťováno ovzduší. V části A jsou také uvedené vybrané články a ustanovení ze zákona č. 86/2002 Sb., z nařízení vlády č. 352/2002 Sb., a z vyhlášky č. 356/2002 Sb., týkající se malých zdrojů znečišťování.

Část B je zaměřená na praktické měření malých zdrojů znečišťování. Obsahuje teoretickou kapitulu o spalování paliv a pojednává o typech měřených malých spotřebičů paliv s uvedením míst jejich měření. V části B je uveden popis a funkce analyzátorů spalín, způsob kontroly spalínové cesty před vlastním měřením a technologický postup měření škodlivin ve spalínách včetně stanovení účinnosti spotřebičů paliv. V poslední kapitole je popsán způsob vyhodnocení měření a uvedeny vzory revizních zpráv.

Nositelem úkolu je Společenstvo kominíků ČR, Pélleova 7, 160 00 Praha 6.
Zpracovatelem části A je ing. Rita Halberstatová a Jaroslav Schon
Zpracovatel část B je ing. František Jiřík

Publikace je určena pro poradenskou činnost a je zpracovaná v rámci Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2002 – část a).

2 EMISE MALÝCH ZDROJŮ ZNEČIŠŤOVÁNÍ

Obecně se předpokládá, že malé zdroje spalování paliv, do jmenovitého tepelného výkonu 200 kW, budou také malým znečišťovatelem ovzduší. Z následných diagramů je ale patrné, že tomu tak není. Z hlediska znečišťování ovzduší vychází nejlépe střední zdroje tepla, které jsou tvořeny převážně kotli na ušlechtilá paliva a spotřebiče paliv jsou poměrně nové. Malé spotřebiče paliv jsou v mnoha případech zastaralé, při topení se používá špatné palivo, obsluha kotlů není vždy dostatečně vyškolená a netopí se ve správném topném režimu. Vzhledem k tomu, že počet malých zdrojů tepla je velký, je velký i podíl škodlivin, které tyto kotle produkují.

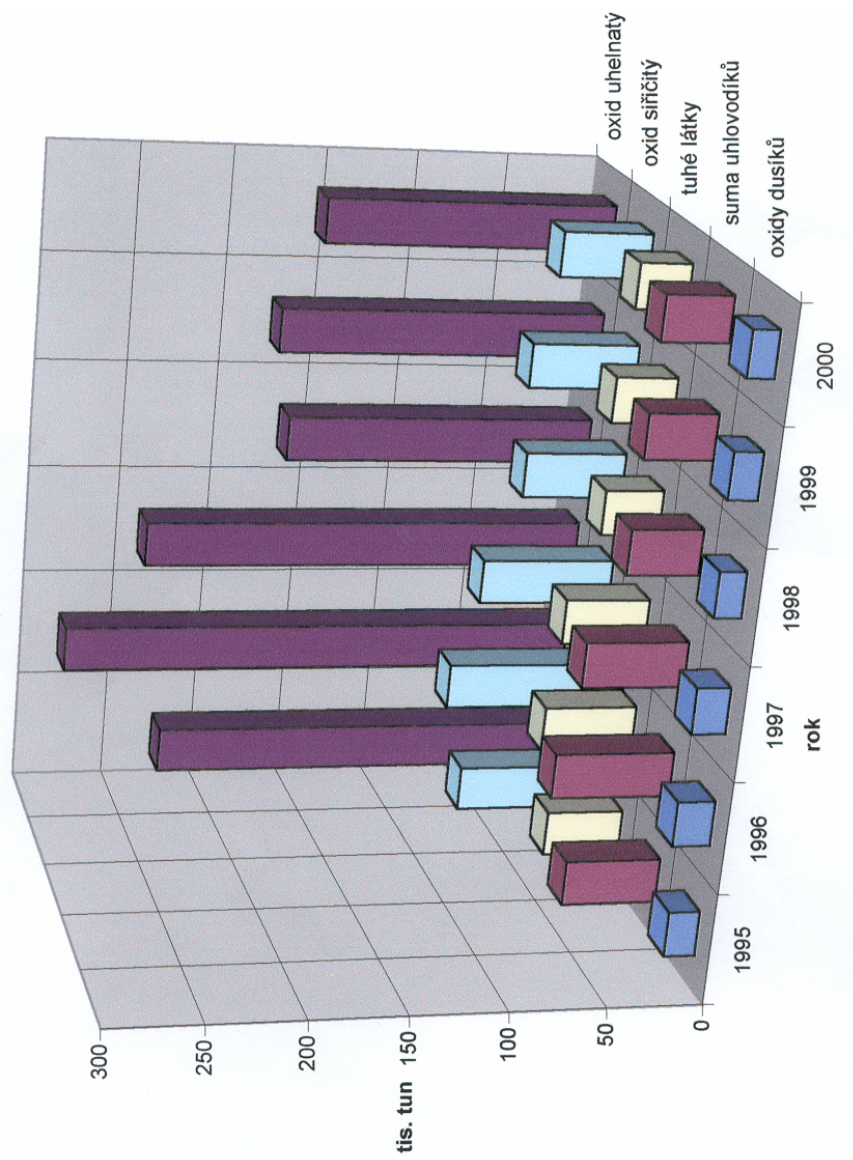
V diagramu **Emise z malých zdrojů do tepelného výkonu 200 kW – REZZO 3 v ČR** je patrné, že množství škodlivin od roku 1966 do roku 2000 klesá. Největším zdrojem znečištění je oxid uhelnatý. Ten je produktem tuhých paliv, ale je způsoben i špatným seřízením a provozem kotlů. Podíl oxidu siřičitého je dán použitím tuhých paliv při spalování v malých zdrojích tepla.

V diagramu **Podíl emisí ze zdrojů znečišťování v ČR, oxid uhelnatý** je patrné, že největším zdrojem oxidu uhelnatého je doprava. Podíl oxidu uhelnatého při spalování paliv klesá, ale u malých zdrojů v posledních letech ne tak výrazně, takže podíl oxidu uhelnatého produkovaného velkými zdroji tepla začíná být nepatrně nižší nežli u zdrojů malých. Bezkonkurenční je malý podíl znečišťování ovzduší oxidy uhlíku u středních zdrojů tepla.

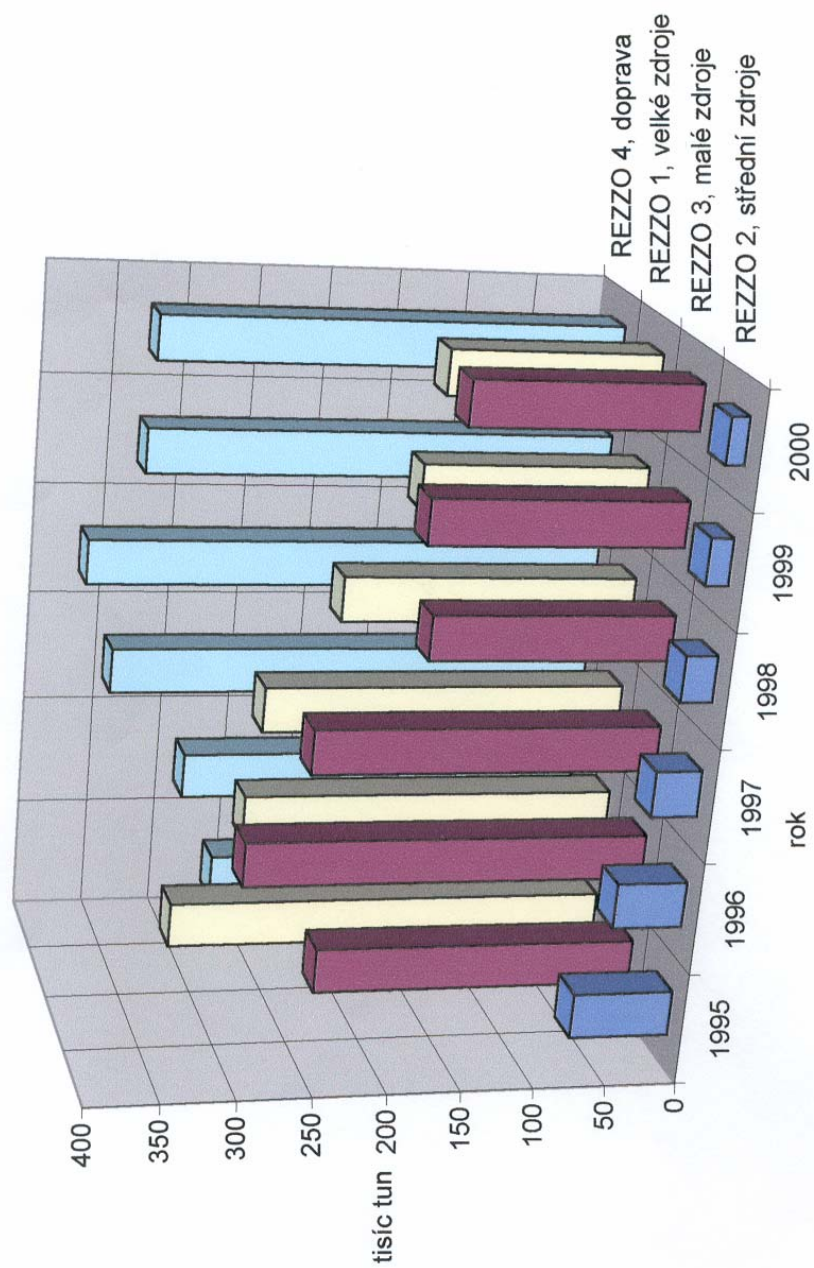
V diagramu **Podíl emisí ze zdrojů znečišťování v ČR, tuhé částice** na tom malé zdroje tepla nejsou rozhodně dobře. Největší pokles podílu tuhých částic je u velkých zdrojů tepla a u středních zdrojů tepla. Malé zdroje tepla produkují v současné době největší podíl tuhých částic. Je to dáno používáním spotřebičů na tuhá paliva a pochopitelně absencí odlučovačů, které jsou pouze u velkých zdrojů tepla.

Složky oxidů dusíku NO_x ve spalinách je zobrazen v diagramu **Podíl složek emisí ze zdrojů znečišťování v ČR, oxidy dusíku NO_x** . Z diagramu je patrné, že největším zdrojem těchto škodlivin je doprava a velké zdroje tepla. U velkých zdrojů jejich podíl klesá, u dopravy je stále velmi vysoký. Malé a střední zdroje tepla mají podíl na znečišťování ovzduší oxidy dusíku relativně malý.

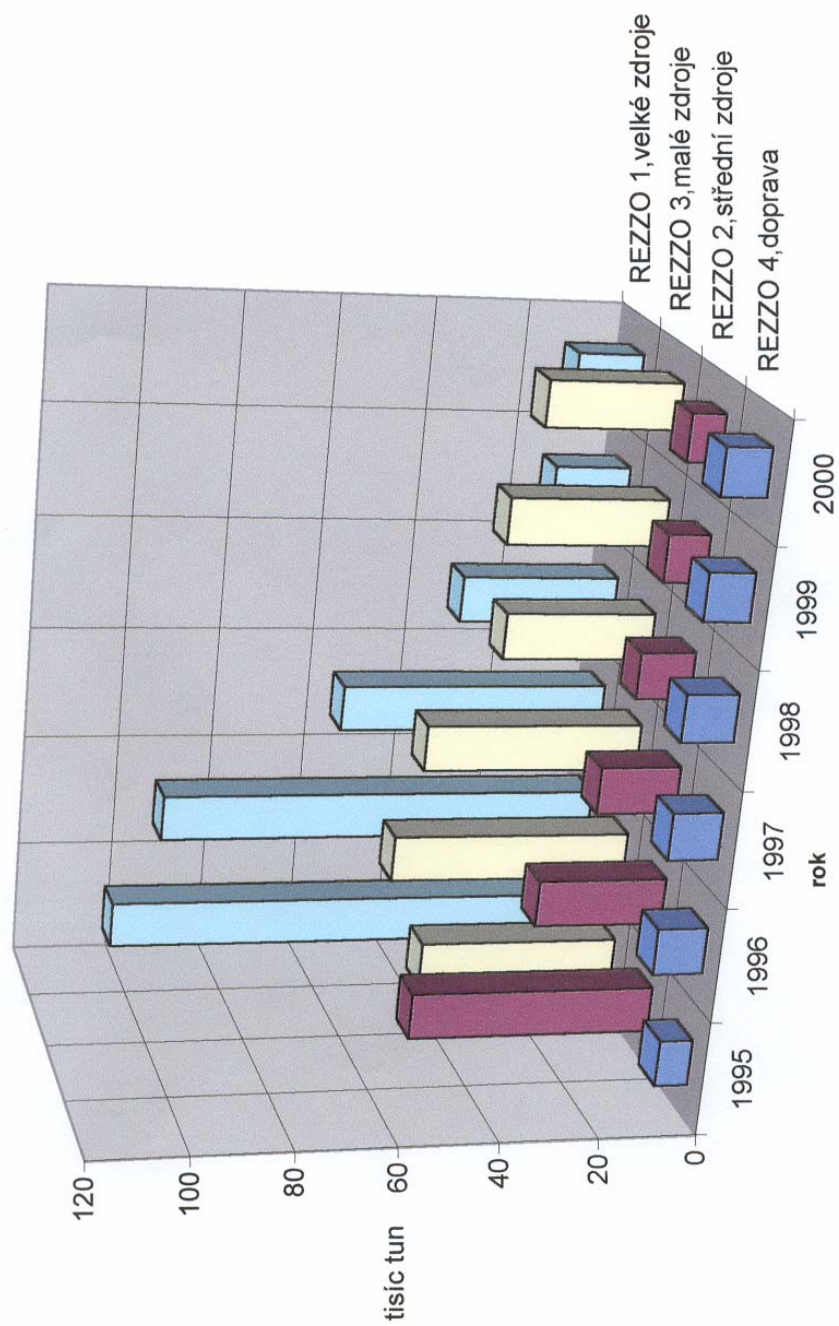
Emise z malých zdrojů do tepelného výkonu 200 kW - REZZO 3 v ČR

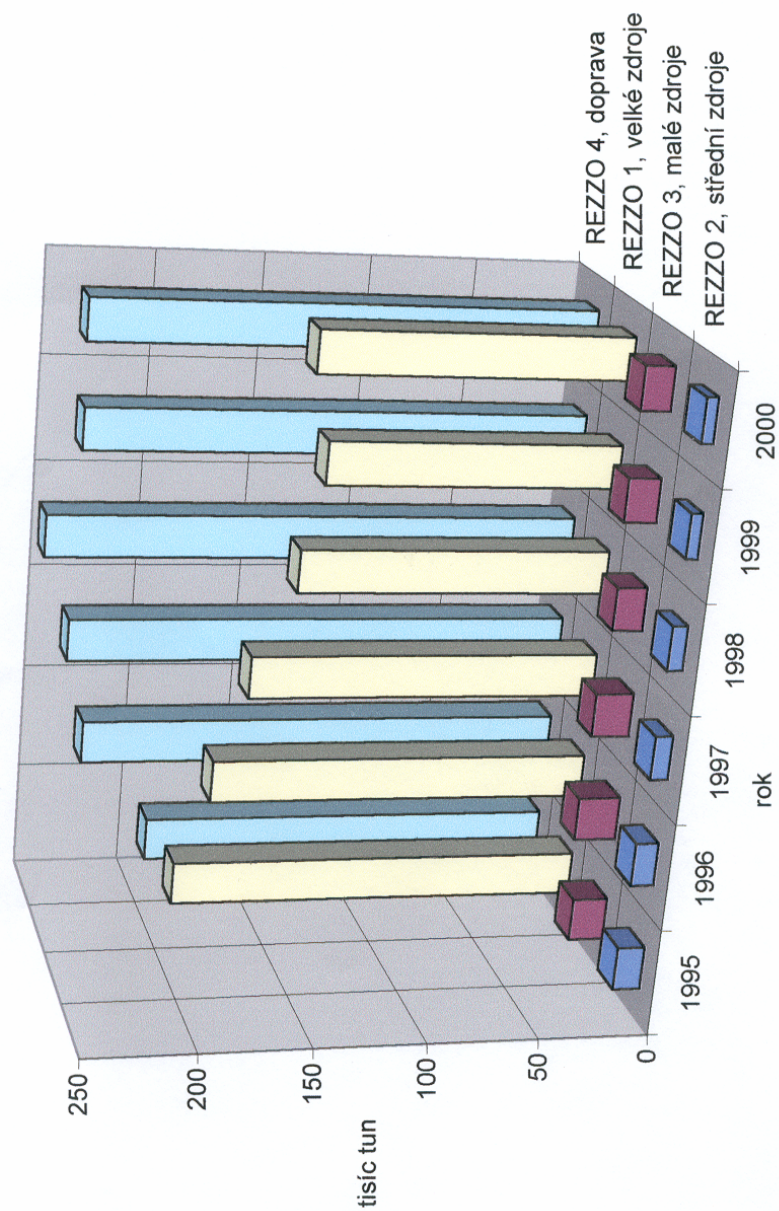
Podíl emisí ze zdrojů znečišťování v ČR, oxid uhelnatý

Podíl emisí ze zdrojů znečišťování v ČR, tuhé částice

Podíl emisí ze zdrojů znečišťování v ČR, oxidy dusíku NOx

3 ZÁKON č. 86/2002 Sb.

V této kapitole jsou uvedené zejména paragrafy a články se **zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší)**, které se obecně nebo přímo týkají malých zdrojů znečišťování

Část první, ochrana ovzduší

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon stanoví

- a) práva a povinnosti osob a působnost správních úřadů při ochraně vnějšího ovzduší před vnášením znečišťujících látek lidskou činností a při zacházení s regulovanými látkami, které poškozují ozonovou vrstvu Země, a s výrobky, které takové látky obsahují,
- b) podmínky pro další snižování množství vypouštěných znečišťujících látek působících nepříznivým účinkem na život a zdraví lidí a zvířat, na životní prostředí nebo na hmotný majetek,
- c) nástroje ke snižování množství látek ovlivňujících klimatický systém Země,
- d) opatření ke snižování světelného znečištění ovzduší.

(2) Tento zákon se nevztahuje na vnášení radionuklidů do životního prostředí, které je upraveno zvláštním zákonem.¹⁾

§ 2

Základní pojmy

(1) Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany ovzduší se rozumí

- a) vnějším ovzduším ovzduší v troposféře, s výjimkou ovzduší na pracovištích určených zvláštním právním předpisem²⁾ a v uzavřených prostorách, (dále jen "ovzduší"),
- b) znečišťující látkou jakákoliv látka vnesená do vnějšího ovzduší nebo v něm druhotně vznikající, která má přímo a nebo může mít po fyzikální nebo chemické přeměně nebo po spolupůsobení s jinou látkou škodlivý vliv na život a zdraví lidí a zvířat, na životní prostředí, na klimatický systém Země nebo na hmotný majetek,
- c) znečišťováním ovzduší vnášení jedné nebo více znečišťujících látek do ovzduší v důsledku lidské činnosti vyjádřené v jednotkách hmotnosti za jednotku času,
- d) emisí vnášení jedné nebo více znečišťujících látek do životního prostředí,
- e) emisním limitem nejvýše přípustné množství znečišťující látky nebo stanovené skupiny znečišťujících látek nebo pachových látek vypouštěné do ovzduší ze zdroje znečišťování ovzduší vyjádřené jako hmotnostní koncentrace znečišťující látky v odpadních plynech nebo hmotnostní tok znečišťující látky za jednotku času nebo hmotnost znečišťující látky vztahená na jednotku produkce nebo lidské činnosti nebo jako počet pachových jednotek na jednotku objemu nebo jako počet částic znečišťující látky na jednotku objemu,
- f) emisním stropem nejvyšší přípustná úhrnná emise znečišťující látky nebo stanovené skupiny znečišťujících látek vznikající v důsledku lidské činnosti vyjádřené v hmotnostních jednotkách za období 1 roku ze všech zdrojů znečišťování ovzduší, z jejich

vymezené skupiny nebo z jednotlivého zdroje znečišťování ovzduší na vymezeném území,

g) úrovní znečištění ovzduší hmotnostní koncentrace znečišťujících látek v ovzduší nebo jejich depozice z ovzduší na jednotku plochy zemského povrchu za jednotku času,

h) provozovatelem zdroje znečišťování ovzduší (dále jen "provozovatel") právnická osoba nebo fyzická osoba, která zdroj znečišťování ovzduší skutečně provozuje; není-li taková osoba, považuje se za provozovatele vlastník zdroje znečišťování,³⁾

i) imisí znečištění ovzduší vyjádřené hmotnostní koncentrací znečišťující látky nebo stanovené skupiny znečišťujících látek,

j) imisním limitem hodnota nejvýše přípustné úrovně znečištění ovzduší vyjádřená v jednotkách hmotnosti na jednotku objemu při normální teplotě a tlaku,

k) mezi tolerance procento imisního limitu nebo část jeho absolutní hodnoty, o které může být imisní limit překročen,

l) pachovými látkami látka nebo jejich směs, které způsobují obtěžující pachový vjem, charakterizované pachovým číslem, pachovou jednotkou nebo čichovým prahem,

m) přípustnou tmavostí kouře nejvýše přípustný stupeň znečišťování ovzduší vyjádřený zabarvením kouřové vlečky nebo zjištěný v kouřovodu metodou stanovenou prováděcím právním předpisem,

n) těkavou organickou látkou jakákoli organická sloučenina nebo směs organických sloučenin, s výjimkou methanu, která při teplotě 20 °C (293,15 K) má tlak par 0,01 kPa nebo více nebo má odpovídající těkavost za konkrétních podmínek jejího použití, a která může v průběhu své přítomnosti v ovzduší reagovat za spolupůsobení slunečního záření s oxidy dusíku za vzniku fotochemických oxidantů,

o) nejlepší dostupnou technikou (technikami) nejúčinnější a nejpokročilejší stupeň vývoje použitých technologií a způsobů jejich provozování, které jsou vyvinuty v měřítku umožňujícím jejich zavedení v příslušném hospodářském odvětví za ekonomicky a technicky přijatelných podmínek a zároveň jsou nejúčinnější v dosahování vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku,

p) redukčním cílem procento, o které je nutno ve stanoveném termínu snížit emise znečišťující látky nebo stanovené skupiny znečišťujících látek ze všech zdrojů znečišťování ovzduší umístěných na vymezeném území, případně z vymezené skupiny zdrojů znečišťování ovzduší, ve srovnání s rokem stanoveným jako referenční,

r) světelným znečištěním každá forma osvětlení umělým světlem, které je rozptýleno mimo oblasti, do kterých je určeno, zejména pak míří-li nad hladinu obzoru.

(2) Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany ozonové vrstvy Země se rozumí

a) regulovanou látkou látka poškozující ozonovou vrstvu Země uvedená v příloze č. 4 k tomuto zákonu, a to bez ohledu na to, zda jde o nově vyrobenou, znovuzískanou, recyklovanou nebo regenerovanou látku vyskytující se samostatně nebo ve směsi; za regulovanou látku se nepovažuje nevýznamné množství této látky pocházející z nezáměrné nebo nahodilé výroby během výrobního procesu, z nezreagované suroviny nebo z používání technologického prostředku, ve kterém je přítomna regulovaná látka jako stopová nečistota, nebo které je emitováno během výroby produktů nebo manipulace s nimi,

b) zacházením s regulovanými látkami a výrobky, které je obsahují, jejich výroba, dovoz, vývoz, dodávání na trh, skladování, sběr, znovuzískávání, recyklování, regenerování nebo zneškodňování; zacházením je též použití regulované látky ve výrobním procesu nebo pro karanténní a dezinfekční účely ochrany zboží před přepravou,

c) nezbytnou potřebou potřeba regulovaných látek pro stanovené účely, kde není možná náhrada použití již zakázaných regulovaných látek pro zajištění ochrany zdraví a životů lidí, obrany a bezpečnosti státu, leteckého provozu a jaderných zařízení.

(3) Pro účely tohoto zákona v oblasti ochrany klimatického systému Země se rozumí

- a) klimatickým systémem Země veškerá atmosféra, hydrosféra, biosféra, geosféra a jejich vzájemné působení,
- b) změnou klimatu taková změna, která je vázána přímo nebo nepřímo na lidskou činnost měnící složení globální atmosféry a která je vedle přirozené proměnnosti klimatu pozorována za srovnatelný časový úsek,
- c) látkami ovlivňujícími klimatický systém Země oxid uhličitý, methan, oxid dusný, částečně a zcela fluorované uhlovodíky a fluorid sírový.

§ 3

Povinnosti právnických a fyzických osob

(1) Každý je povinen omezovat a předcházet znečišťování ovzduší a snižovat množství jím vypouštěných znečišťujících látek stanovených podle tohoto zákona a prováděcích právních předpisů.

(2) Veškerá paliva lze vyrábět, skladovat, dovážet, prodávat a používat jen v souladu se zvláštními právními předpisy,⁴⁾⁵⁾ a s tímto zákonem a v souladu s požadavky na kvalitu ve lhůtách stanovených prováděcím právním předpisem. Jako palivo nelze použít odpad podle zákona o odpadech.

(3) Výrobky s obsahem těkavých organických látek včetně pohonných hmot lze vyrábět, dovážet, prodávat, označovat, přepravovat, přečerpávat, skladovat a používat jen v souladu s požadavky na jejich kvalitu a na způsoby nakládání s nimi stanovenými prováděcím právním předpisem.

(4) Spalování látek ve zdrojích znečišťování ovzduší, které nejsou palivy určenými výrobci jejich zařízení, popřípadě látkami uvedenými v souboru technickoprovozních parametrů a technickoorganizačních opatření k zajištění provozu zdrojů znečišťování ovzduší podle § 11 odst. 2, je zakázáno. Tento zákaz se nevztahuje na zdolávání požárů a na práce při odstraňování následků nebezpečných epidemií a živelných i jiných krizových situací prováděných v souladu se zvláštními právními předpisy.⁶⁾

(5) V otevřených ohništích, zahradních krbech nebo v otevřených grilovacích zařízeních lze spalovat jen dřevo, dřevěné uhlí, suché rostlinné materiály a plynná paliva určená výrobcem, přičemž uvedená paliva nebo materiály nesmějí být kontaminovány chemickými látkami. Orgán obce v přenesené působnosti (dále jen "orgán obce") může nařízením obce stanovit podmínky pro spalování rostlinných materiálů podle § 50 odst. 1 písm. h) nebo jejich spalování zakázat, pokud zajistí jiný způsob pro jejich odstranění podle zvláštního právního předpisu.⁷⁾

(6) Při výstavbě nových a změně stávajících zvláště velkých stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší nebo při jejich modernizaci jsou osoby oprávněné k podnikání povinny volit nejlepší dostupné techniky v souladu s požadavky tohoto zákona a zvláštních

právních předpisů.

(7) Je-li to technicky možné, musí být znečišťující látky ze zvláště velkého, velkého a středního zdroje znečišťování ovzduší odváděny do ovzduší definovaným způsobem, a to komínem, výduchem nebo výpustí ze zařízení pro omezování emisí, jejichž výška musí být vypočtena tak, aby bylo chráněno lidské zdraví a životní prostředí. Způsob vypouštění odpadních plynů musí být uveden v podmínkách zajišťujících ochranu životního prostředí podle § 17 odst. 8 písm. c).

(8) Právnícké a fyzické osoby jsou povinny, je-li to pro ně technicky možné a ekonomicky přijatelné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít centrálních zdrojů tepla, popřípadě alternativních zdrojů, pokud je jejich provozování v souladu s tímto zákonem a předpisy vydanými k jeho provedení. Současně jsou povinny ověřit technickou a ekonomickou proveditelnost kombinované výroby tepla a energie.

(9) Provozovatelé zdrojů znečišťování ovzduší jsou povinni na požádání orgánu ochrany ovzduší (§ 42), nebo stanoví-li tak prováděcí právní předpis, poskytovat informace o těchto zdrojích, jejich technickém stavu a emisích vypouštěných z těchto zdrojů.

(10) Při činnostech v místech a prostorech stanovených prováděcím právním předpisem je každý povinen plnit nařízení orgánu obce a v souladu s ním provádět opatření k zamezení výskytu světelného znečištění ovzduší.

(11) Prováděcí právní předpis stanoví požadavky na kvalitu paliv z hlediska ochrany ovzduší a lhůty k jejich dosažení, způsob nakládání s výrobky, které obsahují těkavé organické látky, a lhůty k dosažení těchto požadavků a zásady a náležitosti evidence a bilancování spotřeby těkavých organických látek.

(12) Prováděcí právní předpis stanoví místa a prostory, kde nesmí docházet k výskytu světelného znečištění, činnosti, na které se vztahuje povinnost podle odstavce 10, opatření ke snižování nebo předcházení výskytu světelného znečištění a limity stanovující horní mez světelného znečištění.

§ 4

Kategorie a zařazování zdrojů znečišťování ovzduší

(1) Zdroje znečišťování ovzduší jsou

a) mobilní,

b) stacionární.

Stacionární zdroj znečišťování ovzduší (dále jen "stacionární zdroj") je zařízení spalovacího nebo jiného technologického procesu, které znečišťuje nebo může znečišťovat ovzduší, dále šachta, lom a jiná plocha s možností zapaření, hoření nebo úletu znečišťujících látek, jakož i plocha, na které jsou prováděny práce nebo činnosti, které způsobují nebo mohou způsobovat znečišťování ovzduší, dále sklad a skládka paliv, surovin, produktů, odpadů a další obdobné zařízení nebo činnost.

(4) Stacionární zdroje se dělí

a) podle míry svého vlivu na kvalitu ovzduší na kategorie

1. zvláště velké,
2. velké,
3. střední a
4. malé,

(5) Spalovací zdroje se zařazují podle tepelného příkonu nebo výkonu do těchto kategorií:

zvláště velké spalovací zdroje, kterými jsou zdroje znečišťování o jmenovitém tepelném příkonu 50 MW a vyšším bez přihlédnutí ke jmenovitému tepelnému výkonu,

velké spalovací zdroje, kterými jsou zdroje znečišťování o jmenovitém tepelném výkonu vyšším než 5 MW do 50 MW nespádající pod písmeno a),

střední spalovací zdroje, kterými jsou zdroje znečišťování o jmenovitém tepelném výkonu od 0,2 MW do 5 MW včetně,

malé spalovací zdroje, kterými jsou zdroje znečišťování o jmenovitém tepelném výkonu nižším než 0,2 MW

(7) Jmenovité tepelné výkony malých spalovacích zdrojů téhož provozovatele se pro účely stanovení kategorie zdroje počítají za předpokladu, že spaliny jsou nebo by mohly být vypouštěny společným komínem.

(10) Provozovatel je povinen zařadit stacionární zdroj do příslušné kategorie v souladu s tímto zákonem a předpisy vydanými k jeho provedení. V pochybnostech, zda jde o stacionární zdroj a o jeho zařazení do příslušné kategorie stacionárních zdrojů, rozhoduje Česká inspekce životního prostředí (dále jen "inspekce"), a to na návrh provozovatele nebo z vlastního podnětu.

§ 5

Přípustná úroveň znečišťování ovzduší, emisní limity

(1) Přípustnou úroveň znečišťování ovzduší určují hodnoty emisních limitů pro jednotlivé znečišťující látky nebo jejich stanovené skupiny, přípustná tmavost kouře, pachové číslo, přípustná míra obtěžování zápachem, emisní stropy a redukční cíle pro jednotlivé znečišťující látky nebo stanovené skupiny látek.

(2) Emisní limity pro stacionární zdroje se člení na

a) obecné emisní limity, které jsou stanoveny pro jednotlivé znečišťující látky nebo jejich stanovené skupiny,

b) specifické emisní limity, které jsou stanoveny u jmenovitě uvedených stacionárních zdrojů; specifické emisní limity se stanovují bez přihlédnutí k obecným emisním limitům pro znečišťující látky nebo jejich stanovené skupiny významné co do množství a škodlivosti emisí.

§ 9

Zjišťování znečišťujících látek

(5) Účinnost spalování a množství vypouštěných látek u malých spalovacích zdrojů uvedených v § 12 odst. 1 písm. f) zjišťuje autorizovaná osoba (§ 15) měřením podle postupu stanoveného prováděcím právním předpisem.

(10) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah a způsob měření znečišťujících látek u stacionárních zdrojů včetně jejich vyhodnocení, provádění kontinuálního měření emisí včetně zaznamenávání, vyhodnocování a uchovávání jeho výsledků; dále stanoví skupiny stacionárních zdrojů, kde se zjišťují znečišťující látky výpočtem, a postup výpočtu včetně emisních faktorů, měření účinnosti spalování u malých spalovacích zdrojů včetně množství a rozsahu vypouštěných látek, podrobné postupy zjišťování úrovně znečištění ovzduší včetně metod a dalších požadavků, jakož i podmínky provozování systému měřicích stanic.

§ 12

Povinnosti provozovatelů malých stacionárních zdrojů znečišťování

(1) Provozovatelé malých stacionárních zdrojů jsou povinni

a) uvádět do provozu a provozovat stacionární zdroje jen v souladu s podmínkami pro provoz těchto zdrojů,

b) umožnit osobám pověřeným obcí a inspekci přístup ke stacionárnímu zdroji za účelem ověření kategorizace zdroje, zjištění množství vypouštěných látek a kontroly jeho technického stavu a předkládat jim k tomu potřebné podklady,

c) oznámit stacionární zdroj, který vypouští těkavé organické látky, orgánu obce způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem, vést evidenci těkavých látek a poskytnout každoročně přehled o jejich spotřebě obci,

d) plnit pokyny orgánu ochrany ovzduší ke zjednání nápravy podle § 38 odst. 1,

e) dodržovat přípustnou tmavost kouře a pachové číslo, je-li stanoveno, a neobtěžovat kouřem a zápachem osoby ve svém okolí a obydlené oblasti,

f) zajišťovat prostřednictvím oprávněné osoby měření účinnosti spalování, měření množství vypouštěných látek a kontrolu stavu spalinových cest u spalovacích zdrojů provozovaných při podnikatelské činnosti provozovatele, a to nejméně jedenkrát za 2 roky, a odstraňovat zjištěné závady; tuto povinnost plní provozovatelé u zdrojů spalujících tuhá paliva od jmenovitého tepelného výkonu 15kW a u zdrojů spalujících plynná nebo kapalná paliva od jmenovitého tepelného výkonu 11 kW; za oprávněnou osobu se považuje držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví.¹⁰⁾

(2) Povinnosti uvedené v odstavci 1 písm. b) a f) se nevztahují na provozovatele malých stacionárních zdrojů umístěných v rodinných domech, bytech a stavbách pro individuální rekreaci s výjimkou případů, kdy jsou provozovány výhradně pro podnikatelskou činnost.

(3) Plnění povinnosti týkající se kontroly podle odstavce 1 písm. f) je provozovatel povinen na požádání osob pověřených obcí prokázat záznamem oprávněné osoby ne starším než 2 roky.

(4) Nedodržení povinností uvedených v odstavci 1 písm. e) je přestupkem podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾

(5) Prováděcí právní předpis stanoví způsob vedení evidence a rozsah sledovaných údajů pro bilancování spotřeby těkavých organických látek.

§ 13

Evidence zdrojů znečišťování a vyhodnocování kvality ovzduší

(1) Evidence a vyhodnocování znečišťování ovzduší, údaje o zdrojích znečišťování a jejich emisích jsou zajišťovány orgány ochrany ovzduší a vedeny v registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší. Registr emisí a zdrojů znečišťování zajišťuje ministerstvo; jeho vedením může pověřit jím zřízenou právnickou osobu. Součástí tohoto registru je i evidence spaloven odpadu.

§ 15

Autorizace

(1) Osvědčení o autorizaci podle tohoto zákona se vyžaduje

b) k měření účinnosti spalovacího zdroje a vypouštěných látek a ke kontrole spalových cest podle § 9 odst. 5.

(2) Osvědčení o autorizaci podle odstavce 1 vydává ministerstvo fyzickým a právnickým osobám na podkladě jejich žádosti. U právnické osoby podává žádost o autorizaci statutární orgán nebo jeho zástupce, který splňuje požadavky zvláštního právního předpisu.¹⁰⁾

(3) Žádost o vydání osvědčení o autorizaci podle odstavce 1 písm. a) obsahuje

a) jméno, příjmení, identifikační číslo, rodné číslo nebo datum narození, není-li rodné číslo přiděleno, a adresu bydliště žadatele, je-li jím fyzická osoba, nebo název, právní formu, sídlo a identifikační číslo právnické osoby, je-li žadatelem právnická osoba,

b) uvedení rozsahu látek, které žadatel hodlá měřit, s uvedením, zda jde o měření emisí nebo imisí, stanovení pachového čísla a míry obtěžování obyvatelstva zápachem, stavových veličin plynů, koncentrace srovnávací látky a vlhkosti plynu,

c) seznam fyzických osob, které jsou k žadateli v pracovním nebo obdobném poměru a budou se podílet na měření, a doklady o jejich odborném výcviku,

d) jméno, příjmení a adresu bydliště odpovědného zástupce právnické osoby, popřípadě též fyzické osoby, pokud jej fyzická osoba podle živnostenského zákona ustanovila,

e) seznam přístrojového vybavení určeného k měření včetně seznamu výrobních čísel přístrojů, jejich typů, roku výroby, výrobce, doklad o právním vztahu k přístrojům a o kalibraci těchto přístrojů a seznam chemikálií, které budou k měření použity včetně kalibračních plynů,

f) seznam metod, postupů odběrů a úprav vzorků pro účely měření, včetně konečných analytických metod a postupů, které budou použity,

- g) uvedení postupů pro zpracování výsledků měření a vzor výsledků měření (protokol o měření),
- h) příručku jakosti zpracovanou pro rozsah měření podle písmene b),
- i) doklady o úspěšném absolvování mezilaboratorního porovnání zkoušek a zajištění metrologické návaznosti měřidel a činností podle písmen e) a f),
- j) povolení k provozování živností podle zvláštního právního předpisu.¹⁰⁾

(4) Žádost o vydání osvědčení o autorizaci podle odstavce 1 písm. b) obsahuje údaje uvedené v odstavci 3 písm. a), b), c), d), f), g), h) a j) včetně dokladu o splnění kvalifikačních předpokladů podle zvláštního právního předpisu.¹⁰⁾

(7) Před vydáním osvědčení o autorizaci podle odstavce 1 písm. a), b) a d) je žadatel povinen prokázat znalost metod odběru vzorků látek znečišťujících ovzduší, metod stanovení koncentrací těchto látek a jejich vyhodnocování, metod stanovení pachového čísla a míry obtěžování obyvatelstva zápachem, stavových veličin plynů, koncentrace srovnávací látky a vlhkosti v plynu, zásad správné laboratorní praxe a metrologie, metodiky pro zpracování rozptylových studií. Znalost prokazuje pouze u těch činností, které jsou předmětem žádosti o vydání osvědčení o autorizaci.

(8) Žadatelé podle odstavce 1 jsou povinni podrobit se ověření znalostí právních předpisů upravujících ochranu životního prostředí v rozsahu své činnosti.

(9) Osvědčení o autorizaci se vydává na dobu určitou, nejdéle na dobu 5 let a může obsahovat podmínky, za nichž může být tato činnost prováděna. Žádost o vydání osvědčení o autorizaci lze podat opakovaně. Osvědčení o autorizaci nelze převést na jinou osobu. Na vydání osvědčení o autorizaci a na prodloužení jeho platnosti není právní nárok.

(10) Před uplynutím platnosti osvědčení o autorizaci může fyzická nebo právnická osoba, která je držitelem platného osvědčení o autorizaci, (dále jen "autorizovaná osoba") požádat o prodloužení platnosti tohoto osvědčení nejpozději 3 měsíce před uplynutím jeho platnosti. Pokud v této době autorizovaná osoba podá ministerstvu žádost o prodloužení platnosti osvědčení o autorizaci, platí dosavadní osvědčení o autorizaci až do doby rozhodnutí ministerstva o žádosti o prodloužení platnosti tohoto osvědčení.

(11) Ministerstvo zruší osvědčení o autorizaci vydané autorizované osobě, jestliže tato osoba

- a) závažně poruší povinnosti při výkonu této činnosti, a to zejména tím, že zkreslí nebo uvede nesprávné údaje nebo nedodržuje metody a postupy činnosti uvedené v osvědčení o autorizaci, nebo neplní povinnost uvedenou v § 13 odst. 7,
- b) ztratí způsobilost k výkonu autorizované činnosti tím, že nebude mít nezbytné přístrojové vybavení, nebo
- c) pokud je právnickou osobou, neustanoví odpovědného zástupce podle odstavce 3 písm. d) nebo nebude mít v pracovním nebo jiném obdobném poměru osoby způsobilé k měření.

(12) Ministerstvo může zrušit osvědčení o autorizaci v případě, že dojde k podstatné změně podmínek, za kterých bylo osvědčení o autorizaci vydáno.

(13) Platnost osvědčení o autorizaci zaniká

- a) uplynutím doby, na kterou bylo vydáno, s výjimkou postupu podle odstavce 10,
- b) smrtí fyzické osoby nebo jejím prohlášením za mrtvou, nebo
- c) zánikem právnické osoby, které bylo osvědčení o autorizaci vydáno.

(14) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah znalostí, které jsou předpokladem pro vydání osvědčení o autorizaci, postup při jejich ověřování a způsob evidence o vydaných osvědčeních o autorizaci.

§ 16

Povinnosti autorizované osoby

- (1) Autorizovaná osoba má povinnost vykonávat činnost, k níž jí bylo vydáno osvědčení o autorizaci, tak, aby nedošlo ke střetu zájmů, zejména nesmí provádět měření emisí stacionárního zdroje, který provozuje nebo na jehož výrobě nebo provozu se podílí.
- (2) Autorizovaná osoba má povinnost na vyžádání inspekce, která prověřuje správnost měření, jeho záznamu nebo vyhodnocení, předkládat měřicí protokoly a uvádět údaje a doklady k tomu potřebné a poskytnout potřebnou součinnost.
- (3) Autorizovaná osoba je povinna podrobit se kontrole výkonu činnosti. Kontrolu provádí inspekce nebo ministerstvo jako orgán vrchního státního dozoru.
- (4) Změnu údajů uvedených v žádosti o vydání osvědčení o autorizaci je autorizovaná osoba povinna oznámit ministerstvu do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo.

§ 50

Obce

- (1) Orgán obce v přenesené působnosti
 - a) je dotčeným správním orgánem v územním, stavebním a kolaudačním řízení z hlediska ochrany ovzduší,
 - b) zpřístupňuje informace podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů,
 - c) rozhoduje o vyměření poplatků za znečišťování ovzduší u malých stacionárních zdrojů podle § 19 odst. 6,
 - d) nařizuje odstranění závad u malých spalovacích zdrojů podle § 12 odst. 1 písm. f), ukládá opatření k nápravě těchto závad podle § 38 odst. 1 a ukládá pokuty za nesplnění této uložené povinnosti,
 - e) vypracovává programy zlepšování kvality ovzduší podle § 7 odst. 6 v oblastech se zhoršenou kvalitou, které se nacházejí v její územní působnosti,
 - f) může vypracovat místní program snižování emisí znečišťujících látek podle § 6 odst. 5,
 - g) vydává nařízení, jímž může na svém území zakázat některé druhy paliv pro malé spalovací zdroje znečišťování; seznam těchto paliv je uveden v příloze č. 11 k tomuto zákonu,
 - h) vydává nařízení, jímž může na svém území stanovit podmínky spalování suchých rostlinných materiálů podle § 3 odst. 5 nebo toto spalování zakázat; při stanovení těchto

podmínek přihlíží zejména ke klimatickým podmínkám, stavu ovzduší ve svém územním obvodu, vegetačnímu období a hustotě obytné zástavby,

i) vyhlašuje regulační opatření k omezení emisí ze stacionárních zdrojů, které nepodléhají regulaci podle § 8 odst. 3, a k omezení provozu mobilních zdrojů znečišťování; pokud jde o zvláště velké, velké a střední stacionární zdroje, informuje o porušení povinností inspekci,

j) vede evidenci malých stacionárních zdrojů, u nichž tento zákon stanoví ohlašovací povinnost, a poskytuje údaje z této evidence ministerstvu,

k) vydává nařízení, jímž může na svém území stanovit opatření podle § 3 odst. 10 ke snižování nebo předcházení výskytu světelného znečištění ovzduší.

(2) Orgán obce v přenesené působnosti kontroluje

- a) dodržování povinností provozovateli malých stacionárních zdrojů podle § 12, za nedodržení povinností jim ukládá pokuty a nápravná opatření a rozhoduje o zastavení nebo omezení provozu těchto zdrojů,
- b) dodržování přípustné tmavosti kouře, pachového čísla a přípustné míry obtěžování zápachem u provozovatelů malých stacionárních zdrojů a za nedodržení povinností ukládá pokuty,
- c) účinnost spalování, měření množství a rozsahu vypouštěných látek u malých spalovacích zdrojů podle § 12 odst. 1 písm. f); touto činností může pověřit odborně způsobilé právnické nebo fyzické osoby podle zvláštního právního předpisu,¹⁰⁾
- d) dodržování povinností podle § 3 odst. 5 a 10 a za jejich porušení ukládá pokuty.

Změna zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
(živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
§ 57

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 358/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 124/2000 Sb., zákona č. 149/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 247/2000 Sb., zákona č. 249/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 309/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 409/2000 Sb., zákona č. 458/2000 Sb., zákona č. 100/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 478/2001 Sb. a zákona č. 501/2001 Sb., se mění takto:

4. V příloze č. 2 VÁZANÉ ŽIVNOSTI skupině 214: Ostatní, se doplňuje do sloupce 1 text "Měření účinnosti spalovacího zdroje, měření množství vypouštěných látek a kontrola stavu spalinových cest", do sloupce 2 text "vyučení v tříletém učebním oboru a 3 roky praxe v oboru kominictví", do sloupce 3 text "osvědčení o autorizaci vydané Ministerstvem životního prostředí", do sloupce 4 text "Ministerstvo životního prostředí" a do sloupce 5 text "§ 12 odst. 1 písm. f) zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší)".

4 NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 352/2002 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 352/2002 SB., ze dne 3. července 2002, kterým se stanoví emisní limity a další podmínky provozování spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší

Hlava I Úvodní ustanovení

§ 1 Předmět úpravy

(1) Tímto nařízením se v souladu s právem Evropských společenství stanoví specifické emisní limity, postup uplatnění obecných emisních limitů, přípustná tmavost kouře a podmínky provozování spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší.

(2) Toto nařízení se nevztahuje na spalovací stacionární zdroje sestávající ze zařízení

- a) v nichž se spaliny používají pro přímý ohřev, sušení, vypalování nebo jinou tepelnou úpravu předmětů nebo materiálů, zejména ohřívací pece nebo pece pro tepelné zpracování, u kterých jsou znečišťující látky vzniklé spalováním paliv odváděny společně se znečišťujícími látkami emitovanými technologickým procesem,
- b) pro dodatečné spalování určených k čištění odpadních plynů spalováním, která nejsou provozována jako nezávislá spalovací zařízení,
- c) pro regeneraci katalyzátorů,
- d) pro zpracování sulfanu na síru,
- e) reaktorů užívaných v chemickém průmyslu,
- f) určených výhradně pro spalování odpadů
- g) pro otop koksárenských baterií,
- h) ohřívačů větru vysokých pecí,
- i) plynových turbín umístěných na těžebních plošinách.

Hlava IV Zjišťování znečišťujících látek a účinnost spalování malých zdrojů

§ 10 Zjišťování znečišťujících látek u malých zdrojů

U malých zdrojů se provádí jednorázové měření účinnosti spalování, měření množství vypouštěných látek a kontrola stavu spalinových cest postupem podle přílohy č. 7 k tomuto nařízení.

§ 11 Účinnost spalování

Malý zdroj je provozován s požadovanou účinností spalování paliv a s přípustnou koncentrací oxidu uhelnatého ve spalínách stanovenou v příloze č. 7 k tomuto nařízení.

Příloha č. 7 k nařízení vlády č.352/2002 Sb.

Zjišťování znečišťujících látek a kontrola účinnosti malých zdrojů

1. Kontrola účinnosti spalování

Každý malý zdroj musí spalovat palivo alespoň s účinností spalování podle § 11 a bodu 2 této přílohy.

Účinnost spalování se vypočte nepřímou metodou. Výpočet vychází ze souboru naměřených a vypočítaných údajů uvedených v tabulce.

měřené veličiny				vypočtené údaje			
název	značka	Jednotka	metoda měření	název	Značka	jednotka	metoda výpočtu
obsah kyslíku	$\phi(\text{O}_2)$	[%]	Elektrochemický článek	obsah oxidu uhličitého	$\phi(\text{CO}_2)$	[%]	Výpočetem z max. obsahu CO_2 v palivu
obsah CO	$\phi(\text{CO})$	[ml/m ³] [ppm]	Elektrochemický článek	přebytek vzduchu	λ	-	Poměrem skutečného množství vzduchu k teoretické spotřebě
teplota spalin	t	[°C]	Termočlánek	komínová ztráta	ξ	[%]	Z teploty spalin, nasávaného vzduchu, kyslíku a parametrů paliva
teplota spalovacího vzduchu	$t(\text{sv})$	[°C]	Termočlánek				
statický tlak ve spalinové cestě	p	[Pa]	Membránové čidlo				

Při měření veličin nutných pro výpočet účinnosti spalovacího procesu u malých zdrojů se postupuje podle těchto zásad :

- měření je možno zahájit teprve v okamžiku, kdy je zdroj v ustáleném provozním stavu,
- měřicí sonda se umísťuje do otvoru, který je u nově instalovaných malých zdrojů součástí spalinového hrdla zdroje. Je nutné dodržovat zásadu, aby měřicí místo bylo v blízkosti spalinového hrdla zdroje a nedocházelo tak k ředění spalin a zkreslení naměřených hodnot. U atmosférických hořáků (zdroje s atmosférickými hořáky) může být pro měření využit otvor přerušovače tahu,

- vlastní měření se provádí opakovaně, nejméně třikrát v intervalu nejméně 10 minut při jmenovitém výkonu zdroje nebo zařízení.

Účinnost spalování se vypočte z následujícího vztahu

$$\eta = 100 - \xi$$

η účinnost spalování

ξkomínová ztráta

Při hodnocení účinnosti spalování se uvažuje pouze komínová ztráta. Další ztráty, jako jsou poměrná ztráta mechanickým a plynným nedopalem a poměrná ztráta sdílením tepla do okolí, se neuvažují.

- 1) Každý spalovací zdroj musí spalovat palivo tak, aby koncentrace CO ve spalinách nepřekročila maximální hodnotu 1000 ml/m³ (ppm) při referenčním obsahu kyslíku (O₂).

Hodnota koncentrace CO se vypočítá se z následujícího vztahu

$$CO_{max} = CO \times \lambda$$

$$CO_{max} < 1000 \text{ (ppm)}$$

CO_{max} maximální hodnota CO [ppm]

CO CO naměřené [ppm]

λ přebytek vzduchu

Hodnoty referenčního obsahu kyslíku (O₂) :

Pro plynná paliva 3 %

Pro tuhá paliva 6 %

Limity účinnosti spalování

Každý malý zdroj musí spalovat palivo alespoň s limitní účinností spalování podle § 11 tohoto nařízení uvedenou v tabulce, nebo s účinností vyšší.

Platné limitní účinnosti spalování pro spotřebiče spalující kapalná a plynná paliva pro uvedený výkonový rozsah

jmenovitý tepelný výkon	datum uvedení spotřebiče do provozu		
[kW]	do 31. 12. 1982	do 31. 12. 1985	od 1. 1. 1990
11 až 25	85 %	86 %	88 %
25 až 50	86 %	87 %	89 %
větší 50	87 %	88 %	90 %

Platné limitní účinnosti spalování pro spotřebiče spalující tuhá paliva pro uvedený výkonový rozsah

jmenovitý tepelný výkon	datum uvedení spotřebiče do provozu		
[kW]	do 31. 12. 1982	do 31. 12. 1985	od 1. 1. 1990
15 až 20	68 %	69 %	70 %
20 až 50	70 %	71 %	72 %
větší 50	72 %	73 %	74 %

Poznámka : Platné limitní účinnosti spalování pro spotřebiče na tuhá paliva v závislosti na výkonu zdroje jsou převzaty z přílohy D.1 ČSN 070240 po změně Z8.

3. Kontrola spalinových cest

Kontrolou spalinových cest prováděnou samostatně nebo při jednorázovém měření účinnosti spalování malých zdrojů znečišťování ovzduší se rozumí ověřování, zda

- je zajištěn dostatečný a bezpečný odvod a rozptyl spalín ze spotřebiče do volného ovzduší,
- je ve spalinové cestě dostatečný počet vhodných kontrolních, čisticích a měřicích otvorů,
- nejsou ohroženy životy a zdraví obyvatel objektu možným únikem spalín netěsnostmi kouřovodů a komínů,
- je zajištěn bezpečný průchod pro vymetací a čisticí nástroje v celé účinné i neúčinné výšce průduchu komína,
- je zajištěn přístup k místům kontroly a čištění komínů, kouřovodů, spotřebičů paliv a větracích průduchů umožňující, aby při jejich kontrole a čištění byly dodrženy podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kontrola spalinových cest se provádí podle schválených technologických postupů. Tyto postupy jsou stanoveny pro jednotlivé typy spalinových cest v závislosti na druhu připojeného spalovacího zdroje a použitého paliva. Na základě výsledků kontroly je posouzeno, zda aktuální stav spalinových cest odpovídá požadavkům stavebního zákona a příslušným technickým normám; případně je stanoven postup k odstranění zjištěných nedostatků. Kontrolou spalinových cest se zjišťuje shoda konstrukce příslušné spalinové cesty s platnými zvláštními právními předpisy¹⁾ a technickými předpisy¹⁾.

Odkazy :

¹⁾ Zákon č. 50/1976 Sb., o územním řízení a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.

Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků.

ČSNE EN 1443 – Komínové konstrukce – všeobecné požadavky a ČSN 73 4201:2002 – Komíny a kouřovody – Navrhování, provádění a připojování spotřebičů paliv

4. Lhůty provádění kontroly spalinových cest a účinnosti spalování

Druh paliva	Kontrola spalinových cest ^{a)}		Kontrola účinnosti spalování	
	Výkon v kW.	Lhůty	Výkon v kW.	Lhůty
Plynná a kapalná paliva	0 až 50	1 x za 6.měsíců	11 až 50	1 x za 2. roky
	nad 50	1 x za 3.měsíce	nad 50	1 x za 2. roky
Tuhá paliva	0 až 50	1 x za 6.měsíců	15 až 50	1 x za 2. roky
	nad 50	1 x za 6.měsíce	nad 50	1 x za 2. roky

^{a)} Lhůty provádění kontrol spalinových cest jsou stanoveny vyhláškou č. 111/1981 Sb.

5 VYHLÁŠKA MŽP č. 356 Sb.

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 356 Sb., ze dne 11.července 2002 kterou se stanoví seznam znečišťujících látek, obecné emisní limity, způsob předávání zpráv a informací, zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, tmavosti kouře, přípustné míry obtěžování zápachem a intenzity pachů, podmínky autorizace osob, požadavky na vedení provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší a podmínky jejich uplatňování

Ministerstvo životního prostředí stanoví podle § 55 odst. 3 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), (dále jen „zákon“), k provedení § 5 odst. 12, § 6 odst. 9, § 9 odst. 10, § 10 odst. 2, § 13 odst. 8, § 15 odst. 14 a § 17 odst. 10 zákona:

Obecná ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

Vyhláška stanoví

- a) seznam znečišťujících látek a jejich stanovených skupin,
- b) katalog stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší (dále jen „zdroj“),
- c) obecné emisní limity pro znečišťující látky a jejich stanovené skupiny, pro tmavost kouře a pro pachové látky a přípustnou míru obtěžování zápachem,
- d) způsob předávání zpráv a informací,
- e) způsob zjišťování množství vypouštěných znečišťujících látek, intenzity pachu a přípustné míry obtěžování zápachem, tmavosti kouře, metody, technické prostředky pro měření emisí a požadavky na lhůty a na zpracování jeho výsledků,
- f) podmínky autorizace osob pro výkon některých činností souvisejících s ochranou ovzduší,

§ 2

Základní pojmy

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) emisním hmotnostním tokem - podíl hmotnosti znečišťující látky odváděné ze zdroje do vnějšího ovzduší (dále jen „ovzduší“) a času, po který je tato látka odváděna, vyjádřený v hmotnostních jednotkách za jednotku času; je jím popsána míra vlivu zdroje na kvalitu ovzduší,
- b) hmotnostní koncentrací znečišťující látky - množství znečišťující látky vyjádřené v hmotnostních jednotkách v jednotce objemu odpadního plynu (podíl hmotnosti znečišťující látky a objemu odpadního plynu) za definovaných stavových podmínek, eventuálně po přepočtu na vztažné podmínky,
- c) měřením emisí - stanovení hmotnostních toků a hmotnostních koncentrací znečišťujících látek pomocí měření,
- d) výpočtem emisí - stanovení hmotnostních toků emisí látkovou bilancí technologického procesu nebo pomocí emisních faktorů,

- h) kalibrací přístroje - soubor úkonů, které dávají za určených podmínek závislost mezi hodnotami indikovanými měřicím přístrojem a hodnotami sledované veličiny,
- i) metrologickou návazností měření - zařazení daného emisního měření do nepřerušené posloupnosti přenosu hodnoty měřené veličiny počínaje etalonem nejvyšší metrologické kvality pro daný účel,
- j) ověřením emisního měřicího systému - porovnání hodnot evidovaných v emisním měřicím systému s hodnotami měřenými referenční nebo ekvivalentní metodou, metrologicky navázaným jednorázovým měřením,
- k) jednorázovým měřením emisí - měření emisí prováděné pomocí jednotlivých diskontinuálních měření v intervalech a způsobem předepsaným touto vyhláškou; jednorázové měření se provádí manuálním odběrem vzorku a následnou fyzikální, fyzikálně-chemickou nebo chemickou analýzou, nebo přímým měřením přístroji pro kontinuální měření,
- l) jednotlivým měřením - jedno měření jedné znečišťující látky v odpadním plynu v trvání od přibližně 1 minuty do 24 hodin, v závislosti na koncentraci znečišťující látky, metodě stanovení a požadavcích této vyhlášky podle příslušných technických norem pro měření emisí nebo podmínek stanovených orgány ochrany ovzduší, jehož postup je uveden v příručce jakosti autorizované osoby podle § 15 odst. 1 písm. a) zákona,
- m) tuhými znečišťujícími látkami - částice různých velikostí, tvaru, původu, složení a struktury, které jsou za teploty a tlaku v komíně, výduchu, výpusti nebo při měření emisí přítomny v odpadním plynu v pevném skupenství a jsou jím unášeny,
- nn) zařízení - spalovací nebo výrobní technologické zařízení, které může být samostatným zdrojem znečišťování ovzduší nebo může společně s dalšími zařízeními (skupina kotlů nebo skupina technologických úseků) tvořit zdroj znečišťování,
- oo) havárií zdroje - nenadálý nebo neočekávaný stav, při němž bezprostředně a výrazně vzrostou emise znečišťujících látek a zdroj nelze zpravidla regulovat ani zastavit běžnými technickými postupy,
- pp) odpadním plynem - plyn s obsahem znečišťujících látek, který je odváděný nebo který uniká do venkovní atmosféry ze zdrojů znečišťování; jsou to zejména spaliny, odpadní vzdušina, technologické odplyny, případně jiné plynné látky,

§ 5

Obecné emisní limity

(1) Obecné emisní limity znečišťujících látek a jejich stanovených skupin, přípustná tmavost kouře a emisní limity pro pachové látky jsou uvedeny v přílohách č.1 a č. 2 k této vyhlášce.

§ 6

Poskytování a zpřístupňování informací

(1) Provozovatelé zdrojů znečišťování ovzduší (dále jen „provozovatel“) poskytují informace všem příslušným orgánům ochrany ovzduší nejpozději ve lhůtě do patnácti kalendářních dnů, nebo bezodkladně, pokud na poskytované informaci závisí ochrana lidského zdraví, životního prostředí nebo důležitého veřejného zájmu žadatelem o informaci zdůrazněného, včetně dotazu orgánu Evropské komise podle § 37 odst. 1 zákona.

(2) Seznam držitelů platného osvědčení podle § 15 zákona se zpřístupňuje ve Věstníku Ministerstva životního prostředí (dále jen „Věstník ministerstva“).

(3) Ministerstvo životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) poskytuje informace z registru regulovaných látek a osob, které s nimi zacházejí (§ 32 odst. 8 zákona).

(6) Seznam technických norem pro měření emisí a požadavků na emisní měřicí systémy je uveden v přílohách č. 5 a č. 6 k této vyhlášce. Tento seznam se doplňuje o nově přijaté normy. Změny seznamu jsou zpřístupňovány ve Věstníku ministerstva.

Hlava III

Způsob zjišťování emisí a technické prostředky pro měření emisí znečišťujících látek, měření tmavosti kouře, emisí pachových látek a způsob stanovení přípustné míry obtěžování zápachem, měření emisí u jmenovitě určených zdrojů (k § 9 odst. 10 zákona)

§ 7

(1) Emise se zjišťují měřením, popřípadě výpočtem, pokud se od měření upustilo v případech uvedených v odstavci 10.

(2) Emise zjišťované měřením prokazují provozovatelé jednorázovým měřením nebo kontinuálním měřením a výpočtem s použitím výsledků těchto měření.

(4) Měřením se zjišťují emise jen těch znečišťujících látek nebo jejich stanovených skupin, pro něž má daný zdroj určeny emisní limity specifické nebo obecné uplatněné postupem podle § 9 odst. 4 zákona. Toto ustanovení neplatí pro jmenovitě určené zdroje podle § 17.

(6) Vybudování místa pro odběr vzorku nebo měření emisí (měřicí místo) a jeho udržování v provozuschopném stavu zajišťuje provozovatel (§ 11 odst. 1 písm. j) zákona) v souladu s technickými normami uvedenými v přílohách č. 5 a č. 6 k této vyhlášce a zabezpečí je z hlediska bezpečnosti práce podle zvláštního právního předpisu¹⁾. V souladu s těmito přílohami se měřicí místo vybaví odběrovými přírubami.

(7) Schválení měřicího místa Českou inspekcí životního prostředí (dále jen „inspekce“) je součástí podmínek kolaudačního nebo jiného obdobného rozhodnutí. Popis měřicího místa se uvádí v provozním řádu zdroje.

§ 15

Měření emisí pachových látek

(9) V případě malých zdrojů znečišťování ovzduší se provádí 24hodinová krátkodobá sledování po dobu jednoho měsíce.

¹⁾ Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

§ 18

Protokol o autorizovaném měření, závěry rozptylových studií a odborných posudků

(1) O provedení měření emisí, stanovení pachových jednotek, míry obtěžování zápachem, stavových a vztažných veličin, o ověření správnosti kontinuálního měření znečišťujících látek, měření účinnosti spalovacího procesu u malých spalovacích zdrojů a kontrole stavu spalinových cest podle zvláštního právního předpisu¹⁾ zpracovává autorizovaná osoba protokol. Požadavky na obsah protokolu stanoví přílohy č. 12 a č. 15 k této vyhlášce.

(2) Protokol vystavuje osoba s autorizací podle § 15 zákona. Jeho vyhotovení předává provozovateli stacionárního zdroje a inspekci, v případě protokolu podle přílohy č. 15 k této vyhlášce orgánu obce a pověřené právnické osobě. Protokol obsahuje vyhodnocení výsledků měření podle bodu 6 přílohy č. 12 k této vyhlášce. Porovnání výsledků měření se v protokolu uvádí jako samostatná část zpracovaná podle osnovy, kterou předá autorizovaným osobám inspekce.

(3) Autorizovaná osoba opatřuje zpracované měřicí protokoly, rozptylové studie, posudky nebo provozní dokumentaci kromě svého jména, příjmení, adresy bydliště (u právnické osoby název, forma, sídlo) vlastnoručního podpisu (podpisu odpovědného zástupce) a rozsahu oprávnění také datem a číslem jednacím jemu vydaného osvědčení.

Hlava IV

Podmínky k udělování autorizace osob, kvalifikační požadavky a osvědčení o autorizaci

(k § 15 odst. 14 zákona)

§ 19

Podmínky k udělení autorizace

(1) Orgánem, který uděluje osvědčení o autorizaci, je ministerstvo, které zřizuje autorizační komisi a v jejím rámci zkušební komise pro jednotlivé druhy autorizovaných činností podle § 15 odst. 1 zákona.

(2) Ministerstvo posuzuje všechny předložené doklady příslušné dle druhu autorizace podle § 15 odst. 3 až 6 zákona a rozsah znalostí podle odstavce 3. Při udělování autorizace zejména posoudí

- a) zajištění systému kvality měření na základě předloženého dokladu podle § 15 odst. 3 písm. i) zákona,
- b) příručku jakosti předloženou podle § 15 odst. 3 písm. h) zákona včetně v ní uvedených skutečností.

Při ověřování skutečností uváděných v žádosti se využijí v případě potřeby podklady inspekce.

(3) Rozsah znalostí (§ 15 odst. 7 a 8 zákona) podmiňujících vydání osvědčení o autorizaci ministerstvem se prokazuje

- a) předložením dokladu o vzdělání příslušného směru a doložením příslušné délky praxe žadatele nebo odpovědného zástupce žadatele o autorizaci; v případě, že žadatel nebo jeho odpovědný zástupce nemohl doložit potřebnou délku praxe, ale splnil veškeré další požadavky, může autorizační komise učinit výjimku s tím, že v tomto případě bude osvědčení o autorizaci vydáno na dobu ne delší než jeden rok,
- b) předložením dokladů, ne starších než 4 roky, o úspěšném absolvování odborného kurzu podle § 20 určeného osobám, které se budou bezprostředně podílet na odběru vzorků a měření na zdroji (§ 15 odst. 3 písm. c) zákona),
- c) zkouškou žadatele nebo odpovědného zástupce žadatele podle odstavce 4.

(4) Znalosti žadatelů se ověřují zkouškou před zkušební komisí. Zkušební komise má lichý počet členů, nejméně však pět.

(5) Zkušební komisi tvoří předseda a další členové. Termín zkoušky, rozsah požadovaných znalostí a jednotný zkušební řád bude žadatelům oznámen písemně.

(6) Ke zkoušce bude pozván každý žadatel, který podá žádost o autorizaci, splní požadavky § 15 odst. 3 až 6 zákona příslušné podle druhu autorizace a má plnou způsobilost k právním úkonům. Termín zkoušky a rozsah požadovaných znalostí bude žadatelům oznámen písemně.

(7) Práva a povinnosti zkušební komise, jakož i způsob provádění a hodnocení zkoušky upravuje zkušební řád vydaný ministerstvem.

(8) Komise ústně oznámí v den zkoušky žadateli výsledek zkoušky.

(9) Autorizovaná osoba, která podá žádost o prodloužení platnosti osvědčení o autorizaci podle § 15 odst. 10 zákona, přiloží k dokladům podle druhu autorizované činnosti také

- a) nejméně pět protokolů o autorizovaném měření jí vydaných v období od udělení stávajícího autorizačního osvědčení nebo
- b) nejméně čtyři rozptylové studie jí vydané v období od udělení stávajícího autorizačního osvědčení nebo
- c) nejméně čtyři odborné posudky jí vydané v období od udělení stávajícího autorizačního osvědčení.

§ 20

Odborný kurz

(1) Za odborný kurz k zajištění požadavků § 15 odst. 3 písm. c) a odst. 4 zákona se považuje kurz uznaný ministerstvem. Osnovy, program a závěrečné písemné testy odborného kurzu schvaluje ministerstvo, které stanoví kritéria pro určení úspěšnosti v závěrečném testu. Součástí osnov a programů je ověření znalostí právních předpisů upravujících ochranu životního prostředí s přihlédnutím k předmětu autorizace. Minis-

terstvo dohlíží na odbornou úroveň kurzu a na nestrannost při posuzování úspěšnosti absolvování.

(2) Odborný kurz se ukončuje písemným testem. Ministerstvo určuje kritérium pro uznání úspěšnosti absolventa kurzu v testu. Potvrzení o úspěšném absolvování kurzu vydá pořadatel odborného kurzu.

§ 21

Osvědčení o autorizaci

(1) Osvědčení o autorizaci, případně záporné rozhodnutí ve věci žádosti, bude žadateli vydáno nejpozději do 30 dnů od absolvování zkoušky podle § 19 odst. 4.

(2) Osvědčení o autorizaci obsahuje

- a) jméno a příjmení, adresu trvalého pobytu, datum narození a rodné číslo osoby, která splnila podmínky podle odstavce 1, jde-li o fyzickou osobu, nebo název, právní formu, sídlo, IČO a statutární orgán a odpovědného zástupce pro výkon autorizovaných činností, který úspěšně složil zkoušku podle § 19 odst. 4, jde-li o právnickou osobu,
- b) číslo jednací a datum vydání osvědčení,
- c) osvědčovací výrok, ve kterém bude uveden název a rozsah činností, k nimž je držitel osvědčení autorizován,
- d) otisk razítka ministerstva,
- e) podpisy zmocněného zástupce ministerstva a předsedy autorizační komise.

(3) Seznam autorizovaných osob bude zpřístupněn veřejnosti ve Věstníku ministerstva.

(4) Dojde-li u autorizované osoby ke změně osob podílejících se na měření, je to považováno za změnu údajů podle § 16 odst. 4 zákona.

Příloha č. 12 k vyhlášce č. 356/2002 Sb.**PROTOKOL O AUTORIZOVANÉM MĚŘENÍ**

Protokol musí obsahovat alespoň tyto údaje

1. Úvod - obsahuje popis zadání, způsob realizace, identifikaci dodavatele, případně spolupráci se subdodavateli.
2. Účel měření - obsahuje údaje o účelu měření, případně údaje o účelu a způsobu použití provedeného měření.
3. Popis zařízení - obsahuje dostupná technická data o zařízení, na kterém bylo prováděno měření, případně stručný komentář k technologii a postupu výrobních operací ve vztahu k měření, případně schéma měřeného zařízení.
4. Způsob měření - obsahuje podrobné údaje o použité přístrojové technice, postupech a metodikách měření, postupech získání a zpracování vzorků a údaje o metrologické návaznosti měření, vyhodnocení měření, případně schéma měřicího místa.
5. Průběh měření - obsahuje údaje o průběhu měření, odběru vzorků, sledování parametrů provozu měřeného zdroje, probíhajících technologických operacích a o vlivech, které mohly působit na přesnost a správnost měření.
6. Výsledky měření - obsahují přehled výsledků měření hmotnostních koncentrací znečišťujících látek vyjádřených ve formě přímo porovnatelné s emisními limity pro měřený zdroj, výsledky měření průtoku odpadních plynů, hmotnostní tok znečišťujících látek a měrnou výrobní emisi (je-li stanovení hodnoty vztažné veličiny prakticky možné), včetně vyjádření nejistot a platnosti měření, a dalších měření – především obsahu kyslíku a vodní páry v odpadním plynu a fyzikálních veličin charakterizujících stav odpadního plynu, především jeho teplotu, tlak a hustotu.
7. Použitá literatura - obsahuje seznam literatury, zákonů, vyhlášek, technických norem a metodických postupů na které je v textu odvolávka.
8. Použité veličiny a značky - obsahuje seznam značek, popis veličiny a příslušnou jednotku,
9. Tabulky a přílohy - obsahují přehledy naměřených a vypočtených hodnot uspořádaných v tabelární a grafické formě, případně stručný komentář k nim.
10. Vyhodnocení výsledků měření podle bodu 6 a jejich porovnání s hodnotami emisních limitů platných u zdroje k datu měření. Toto porovnání výsledků měření musí být v protokolu uvedeno jako samostatná část, a musí být zpracována podle osnovy, kterou předá autorizovaným osobám podle § 15 zákona inspekce.

Příloha č. 15 k vyhlášce č. 356/2002 Sb.**PROTOKOL O AUTORIZOVANÉM MĚŘENÍ U MALÝCH SPALOVACÍCH ZDROJŮ**

Protokol musí obsahovat minimálně tyto údaje:

1. Úvod - obsahuje základní identifikační údaje autorizované osoby a provozovatele měřeného zdroje.
2. Účel měření - obsahuje údaje o účelu měření účinnosti spalování.
3. Popis zařízení – obsahuje dostupná technická data o zařízení, na kterém bylo prováděno měření.
4. Způsob měření - obsahuje podrobné údaje o použité přístrojové technice, postupech a metodikách měření, vyhodnocení měření, případně schéma měřicího místa.
5. Průběh měření - obsahuje údaje o průběhu měření, odběru vzorků, případně vlivech, které mohly působit na přesnost a správnost měření.
6. Výsledky měření účinnosti spalování – obsahuje přehledy naměřených a vypočtených hodnot, včetně tabulek a příloh, případně stručný komentář k nim.
7. Vyhodnocení výsledků měření – obsahuje porovnání naměřených a vypočtených hodnot s limitními údaji podle zvláštního právního předpisu¹⁾.
8. Odkaz na technický předpis (ČSN 73 4201 - Komíny a kouřovody – Navrhování , provádění a připojování spotřebičů paliv), podle kterého se postupuje při kontrole spalinových cest.
9. Popis spalinových cest u zdroje, případně schéma spalinové cesty.
10. Zjištěné závady – seznam zjištěných závad včetně jejich zařazení do kategorie přímo ohrožujících bezpečnost spalinové cesty.
11. Navrhovaná opatření – obsahuje návrh, případně popis, jak je možno zjištěné závady spalinové cesty odstranit, a termíny jejich odstranění.
12. Závěr – obsahuje závěr kontroly spalinových cest.
13. Náležitosti předepsané autorizované osobě zákonem a touto vyhláškou.

Další nakládání s protokolem o měření:

S protokolem nakládá autorizovaná osoba podle § 18 odst. 2 této vyhlášky. Pověřenou právnickou osobou ve smyslu tohoto ustanovení je Společenstvo kominíků ČR, které protokoly a výsledky měření statisticky zpracovává a vyhodnocuje a roční přehledy výsledků předává ministerstvu.

TECHNICKÉ POŽADAVKY NA MĚŘICÍ PŘÍSTROJE POUŽÍVANÉ PRO MĚŘENÍ ÚČINNOSTI SPALOVÁNÍ A MĚŘENÍ MNOŽSTVÍ VYPOUŠTĚNÝCH LÁTEK U MALÝCH SPALOVACÍCH ZDROJŮ

Přenosný měřicí přístroj používaný k autorizovanému měření účinnosti a množství vypouštěných látek malých stacionárních zdrojů znečišťování musí splňovat technické požadavky a další podmínky uvedené v bodech 1 až 5 této přílohy:

1. Požadavky na přesnost, rozsah a citlivost měření a výpočtu údajů - uvádí následující tabulka:

Měřené veličiny					
Název	Jednotka	Přesnost měření (+, -) (přípustná odchylka)	Rozsah	Rozlišení	Příklad metody měření
Obsah O ₂	[obj.%]	0,2 obj.% absolutně	od 0 do 21 obj.%	0,1 %	Elektrochemický článek
Obsah CO	[ppm]	do 400 ppm20 ppm do 2.000 ppm 5 % do 10.000 ppm ...10 %	od 0 do 10.000 ppm	1 ppm	Elektrochemický článek
Teplota spalín	[°C]	do 99,9 °C..... 0,5°C 100°C a více 0,5 %	od -10 do + 1.000°C	0,1°C	Termočlánek
Teplota spalovacího vzduchu	[°C]	<i>není stanovena</i>	od + 5°C do + 40°C	není stanoveno	Termočlánek
Statický tlak ve spalinové cestě	[Pa]	3 Pa	od - 80 do + 80 HPa	1 Pa	Membránové čidlo

Vypočtené údaje				
Název	Jednotka	Správnost výpočtu (+, -)	Rozsah	Rozlišení
Obsah CO ₂	%	0,2 %	není stanoven	0,1 %
Kominová ztráta	%	není stanovena	0 až 120 %	0,1 %

2. Konstrukce přístroje musí umožňovat přenos naměřených a vypočtených veličin a údajů do počítače. Způsob přenosu (softwarové vybavení počítače a přístroje) musí zajistit, aby naměřené a vypočtené veličiny a údaje nebylo možno změnit. Obsluha přístroje a počítače může zadat pouze údaje o místě měření. K přístroji musí být připojena tiskárna. Výpis z tiskárny připojí autorizovaná osoba k protokolu o měření.

3. Údržba přenosných měřicích přístrojů pro měření malých spalovacích zdrojů a zajištění jejich správné funkce se provádí postupy a ve lhůtách stanovených jejich výrobcem. Veškeré úkony provedené v souladu s těmito postupy se zaznamenávají do provozní knihy měřicího přístroje.

4. Přenosné měřicí přístroje pro měření malých zdrojů znečišťování musí být pravidelně kalibrovány, a to v intervalech minimálně dvakrát za kalendářní rok. O kalibraci je vystaven protokol a přístroj je na viditelném místě označen, kdy byla kalibrace provedena.

5. Metody a způsob měření účinnosti spalování a měření množství vypouštěných látek malých spalovacích zdrojů podle § 12 odst.1) písm. f) zákona jsou uvedeny ve zvláštním právním předpisu¹⁾.